655/02

Den 2. oktober 2002 blev i sag nr. 58.249:

xxxx xxxxx xxxxxx xxxxxxx
xxxxxx xx xxxxxxx
xxxxxxxxxxx x
xxxx xxxxx xxx

mod

PKS Pension
Kongens Vænge 8
3400 Hillerød

afsagt sålydende

k e n d e l s e :

_____

Boet efter forsikringstageren, der havde pension i PKS Pension, påstår ved afdødes ægtefælle selskabet pligtig at udbetale den af afdøde opsparede alderspension.

Selskabet har afvist at udbetale alderspensionen under henvisning til, at denne er en livsbetinget ydelse og derfor ikke kan udbetales ved medlemmets død, medmindre der i henhold til forsikringsbetingelsernes § 13, stk. 2, er truffet bestemmelse om en garanteret udbetalingsperiode.

Afdødes ægtefælle har i klageskrivelse af 8/4 2002 til nævnet anført:

> "Min hustru B.E. døde d. 5-2-02 som følge af en hjerneblødning … De har imidlertid oplyst mig at hendes pensionsopsparing falder bort ved hendes død. Dette selv om pensionsopsparingen er personlig og opgøres på beløb og i hendes navn, hvert år."

Afdødes ægtefælle har gjort gældende, at der foreligger konfiskation fra selskabets side. Til støtte herfor har han i ovennævnte klageskrivelse anført:

> "Efter paragraf 6 stk. 1+2+3 skal begunstigede jo overtage retten til pensionen. (Jeg sidder i uskiftet bo) Paragraf 7 stk. 3 henviser udtrykkelig til at pensionsbeløbet er strengt personligt."

Selskabet har hertil i skrivelse af 22/4 2002 til nævnet redegjort for sagen således:

"Birthe Eriksen blev optaget i PKS Pension den 17. februar 1997. Der er indbetalt pensionsbidrag frem til 5. januar 2002 fra Arla Foods amba, hvor hun afgik ved døden.

Den 14. januar 2002 modtog PKS Pension en ansøgning om udbetaling i forbindelse med dødsfald fra afdødes ægtefælle, (JPE). Det fremgår af denne ansøgning, at ægtefællen er afdødes nærmeste pårørende.

På baggrund heraf, og da der ikke er indsat en særligt begunstiget, har PKS Pension udbetalt en dødsfaldssum og en kapital- og en ratepension (depotsikring) til JPE.

JPE anmodede i brev af 16. marts 2002 PKS Pension om at oplyse, hvorfor afdøde ægtefælles opsparing til alderspension ikke er udbetalt. Ved brev af 20. marts 2002 oplyste PKS Pension, at alderspensionen er en løbende livsvarig ydelse, som tidligst kan udbetales fra medlemmets fyldte 60. år.

Over for ankenævnet, har JPE gentaget sit ønske om at få ægtefællens opsparing til alderspension udbetalt. Som begrundelse herfor henviser JPE til forsikringsbetingelsernes § 6 om begunstigelse og § 7 om dispositionsmuligheder.

Det fremgår af Forsikringsbetingelserne for PKS Pension, hvilke ydelser der kan udbetales i forbindelse med et medlems død. Det fremgår således i forsikringsbetingelsernes § 19, § 20 og § 21 at der ved et medlems død kan udbetales en dødsfaldssum, opsparing til kapitalpension og ratepension og børnepension. Forsikringsbetingelserne indeholder derimod ikke mulighed for, at det opsparede beløb til alderspension (løbende livsvarig ydelse) kan udbetales.

Omkring henvisningen til begunstigelsesbestemmelsen i forsikringsbetingelsernes § 6 og dispositionsmulighederne i forsikringsbetingelsernes § 7, stk. 3 skal vi bemærke, at det kun er muligt at indsætte en begunstiget til ydelser, som kan udbetales ved død. Alderspension udover kapitalpension og ratepension er livrente, som bortfalder

ved dødsfald, hvilket er et krav til en pensionsordning med løbende udbetaling, jf. § 2 i Pensionsbeskatningsloven.

På denne baggrund må vi fastholde, at det ikke er muligt at udbetale afdøde medlems opsparing, som er livrente, til JPE."

Over for nævnet har afdødes ægtefælle i skrivelse af 3/5 2002 fremsat følgende kommentarer til det ovenfor af selskabet anførte:

"I pensionsoversigten vi får tilsendt hvert år står der helt klart = din pensionskonto pr. 1-1 (se fotokopi af pensionsoversigt) = altså en personlig pensionsopsparing som ikke er opdelt.

Ifølge paragraf 13 stk. 2 står der at den begunstigede efter dødsfald får udbetalt pensionen i den resterende periode. Så må det også gælde ved dødsfald før det 60. år at begunstigede får udbetalt det beløb som står på pensionskontoen.

Jeg ved at der er love som beskytter forbrugeren mod helt urimelige aftaler og selvbestaltede regler, uanset hvem der måtte fremkomme med dette.

Jeg vil desuden gerne vide af PKS Pension hvem der får min kones pensionsopsparing, desuden hvor i deres pensionsbetingelser der står hvem/hvor de havner hos - helt ordret så det ikke kan misforstås af menigmand.

…

Dødsfaldssummen som PKS Pension henviser til udbetales har intet med pensionsopsparingen at gøre. Det er en helt separat forsikring som hver enkelt pensionsopsparer betaler skyhøjt til …

PKS Pension henviser desuden til paragraf 19-20-21. Der står intet om at pensionen bliver konfiskeret ved dødsfald og hvem der så får dem. Der er helt klart tale om konfiskation af personlig pensionsopsparing."

Selskabet har hertil i skrivelse af 31/5 2002 til nævnet anført:

"Klageren anfører, at overskriften 'Din pensionskonto pr. 1.1' i pensionsoversigten er udtryk for, at der er tale om en personlig pensionsopsparing, som ikke er delt.

Vi skal hertil bemærke, at pensionsoversigten indeholder en oversigt over udviklingen på medlemmets pensionskonto. Oversigten viser bl.a. hvor stor en andel af årets og tidligere års indbetalte pensionsbidrag, som benyttes til opsparing til alderspension og til rate- og kapitalpension. I denne forbindelse benyttes deloverskriften 'Din pensionskonto pr. 1.1.'

Opsparingen til alderspension indgår ved den senere beregning af medlemmets livsvarige alderspension. Det skal i denne forbindelse bemærkes, at alderspensionen er en livsbetinget ydelse - i modsætning til rate- og kapitalpensionen og at ydelsen derfor ikke kan udbetales ved medlemmets død, jf. pensionsbeskatningslovens § 2.

Det enkelte medlems rettigheder fremgår ikke af oversigten over udviklingen på pensionskontoen, men af pensionsoversigtens dækningsoversigt. Det fremgår af dækningsoversigten, at medlemmet kan få udbetalt en livsvarig alderspension, når medlemmet er holdt op med at arbejde og fyldt 60 år. Det fremgår derimod ikke af dækningsoversigten, at medlemmets efterladte vil kunne få udbetalt opsparingen til alderspensionen i forbindelse med et dødsfald.

Klageren anfører yderligere, at når et medlems efterladte kan få udbetalt alderspensionen for restperioden ved en garanteret udbetalingsperiode, så må det også være muligt at få opsparingen til alderspension udbetalt før det fyldte 60 år.

Vi skal hertil bemærke, at det enkelte medlem kan vælge at knytte en garanteret udbetalingsperiode på maksimalt 10 år til alderspensionen. Dette valg skal senest træffes på pensioneringstidspunktet, jf. forsikringsbetingelsernes § 13, stk. 2. Dør medlemmet før garantiperioden er udløbet, udbetales alderspensionen for den resterende del af garantiperioden til medlemmets begunstigede.

Efter vor opfattelse kan man ikke sidestille en situation, hvor et medlem opfylder betingelserne for udbetaling af alderspension, og hvor medlemmet ikraft af en valgt garanteret udbetalingsperiode sikrer udbetaling af alderspensionen i garantiperioden - uanset om medlemmet overlever garantiperioden eller ej med en situation, hvor medlemmet endnu ikke er berettiget til den pågældende dækning. Vi må derimod fastholde, at enhver udbetaling fra forsikringsordningen til medlemmer eller efterladte forudsætter en positiv bestemmelse herom i forsikringsbetingelserne.

Klageren spørger desuden om, hvem der får hans kones pensionsopsparing, og hvor der står noget herom i forsikringsbetingelserne.

Vi skal hertil bemærke, at det følger af de alm. regler omkring livsforsikring, at depoter, som ikke kommer til udbetaling, indgår i forsikringsordningen og medvirker til at øge udbetalingerne til ordningens øvrige medlemmer. Man kan ikke konkret udpege hvilke medlemmer, der lige præcis får gavn af afdøde ægtefælles pensionsopsparing til alderspension.

Endelig gør klageren opmærksom på, at der i forsikringsbetingelsernes §§ 19 - 21 intet står om, at pensionsopsparingen konfiskeres.

Som tidligere nævnt indeholder forsikringsbetingelserne regler om, hvilke medlemmer der er berettiget til hvilke udbetalinger fra pensionsordningen. Der kan herfra sluttes modsætningsvis, at medlemmer, som ikke opfylder forsikringsbetingelsernes regler, heller ikke er berettiget til udbetalinger fra pensionsordningen."

I forsikringsbetingelserne hedder det bl.a.:

"**§ 6. Begunstigede**

Stk. 1. Forsikringstageren kan indsætte begunstigede, jf. stk. 2. For at dette kan være gyldigt, skal det ske skriftligt eller elektronisk til kassen. Det samme gælder ved ændring eller tilbagekaldelse.

Stk. 2. Ved begunstigede forstås den eller de personer, som ved forsikringstagerens død overtager retten til forsikringsydelse fra kassen.

Stk. 3. Med mindre andet er aftalt mellem forsikringstageren og kassen er begunstigede til forsikringen forsikringstagerens 'nærmeste pårørende'. Ved forsikringstagerens 'nærmeste pårørende' forstås forsikringstagerens ægtefælle eller registreret partner, eller hvis en sådan ikke efterlades, forsikringstagerens børn, eller hvis sådanne heller ikke forefindes, forsikringstagerens egne arvinger ifølge testamente eller lov. Er der ingen arvinger i henhold til begunstigelsesbestemmelse, testamente eller efter loven, sker der ingen udbetaling.

§ 7. Dispositionsmuligheder

…

Stk. 3. Retten til forsikringsydelser og udbetalte pensionsbeløb er såvel for forsikringstageren som for andre berettigede strengt personlig.

…

B. Forsikringsydelser ved alderspensionering

§ 13. Løbende livsvarig alderspension

…

Stk. 2. Forsikringstageren kan til alderspensionen knytte en garanteret udbetalingsperiode, som maksimalt kan udgøre 10 år. Hvis forsikringstageren dør før alderspensionen er udbetalt i det antal år, som den garanterede udbetalingsperiode udgør, udbetales alderspensionen i stedet til forsikringstagerens begunstigede, jf. § 6, i den resterende periode. Valget skal træffes senest på pensioneringstidspunktet …

…

§ 20. Betingelser for udbetaling af opsparing til kapital- og ratepension

Stk. 1. Hvis forsikringstageren dør, udbetales eventuel opsparing til kapital- og/eller ratepension til forsikringstagerens begunstigede, jf. § 6.

…

§ 21. Betingelser for løbende børnepension

Stk. 1. Børnepension udbetales hvis forsikringstageren dør eller opnår ret til løbende invalidepension."

Nævnet udtaler:

Nævnet har gennemgået sagen og finder, at selskabets afgørelse er i overensstemmelse med de for ordningen gældende forsikringsbetingelser, hvorfor

b e s t e m m e s :

Klagen kan ikke tages til følge.

p.f.v.

Henning Jønsson